

Gorssel, 13 november 2010

**Aan: Fractievoorzitters politieke partijen Gemeenteraad Lochem
cc. Raadsgriffier**

Van: Dorpsraad Gorssel

**Betreft: inspraak/zienswijze Bestemmingsplan Buitengebied en de reactie van de
Gemeente Lochem.**

Geachte fractievoorzitters van de gemeenteraad Lochem,

Een van de bijgevoegde documenten beschrijft de inspraak van de Dorpsraad Gorssel (onze brief van 15 juni 2009) op het ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied. Het 2^e document citeert samenvattend uit onze zienswijze en beschrijft de reactie daarop van de gemeente Lochem (Nota Inspraak- en artikel 3.1.1. Bro-reacties van mei 2010).

Om begrijpelijke redenen hebben wij onze inspraak op dit ontwerp bestemmingsplan Buitengebied vooral gericht op de meer algemene aspecten van het ontwerpplan en niet op bijvoorbeeld bestemmingen op perceelsniveau omdat dit teveel gericht zou zijn op individuele situaties; die overigens zelf in veel gevallen hebben gereageerd.

Wij zijn daarna niet verder met de gemeente in discussie gegaan omdat deze naar onze mening, gelet op de bovengenoemde nota met reacties richting Dorpsraad, niet zal leiden tot verdere concrete aanpassingen van het ontwerpplan. Dat heeft vooral te maken met het soms wat beleidsmatige karakter van onze opmerkingen die vooral gaan over de interpretatie van begrippen, de ruimte die daar in zit (daar kun je eindeloos over van mening verschillen) en vooral ook de toch grote bevoegdheden en beleidsruimte die bij B&W worden neergelegd om steeds weer ontheffingen te kunnen verlenen op zo'n beetje alle regels en bestemmingen. Daar zit onze zorg vooral ondanks de ingebouwde criteria t.a.v. o.a. landschappelijke inpassingen e.d.; het is voor ons een zwaarwegend punt. Wij zijn benieuwd of ook de fracties die ruimte ook zien en daar ook bezwaar tegen hebben.

Dat geldt ook voor de toegestane uitbreiding van 10-15% van het bebouwde oppervlak die op veel plaatsen in het buitengebied wordt toegestaan ook al geeft de gemeente aan dat het beperkt is op een aantal plaatsen (nu feitelijk beperkt tot de EHS) en verder beperkt kan worden. Nergens wordt echter geattendeerd op het mogelijke cumulatieve effect daarvan die wel tot onjuiste situaties in het buitengebied aanleiding zou kunnen geven en hoe dan de harde uitgangspunten betreffende 'behoud, versterking en ontwikkeling' van landschappelijke- en natuurwaarden, zullen worden gehandhaafd.

Uit de stukken is ons niet duidelijk geworden of voor al die mogelijkheden tot ontheffingen vooraf een toetsing door bijv. de gemeenteraad moet plaats vinden of alleen achteraf positief of negatief kan worden gereageerd via de gebruikelijke berichtgevingen van de gemeente in de pers (zie het verloop rond de bouw aan de Poststraat in Gorssel waar de gemeenteraad unaniem een voorstel van B&W verwierp...).

Tenslotte wijzen wij erop nogmaals op dat het algemene uitgangspunt in het ontwerpplan t.a.v. landschappelijke- en natuurwaarden namelijk: 'behouden, versterken en ontwikkelen', per definitie betekent dat aan de bestaande situatie van kwaliteit en oppervlakte van landschappelijke- en natuurwaarden (een sterk economisch/toeristisch aspect van de gemeente Lochem), in feite niet getornd kan worden. Het om wat voor reden verdwijnen van een 'waarde' op een bepaalde plaats betekent dan ook in onze visie automatisch compensatie elders. De Dorpsraad is benieuwd of die consequenties in de praktijk ook zullen worden nageleefd door B&W mede in het licht van hun bevoegdheden t.a.v. het verlenen van ontheffingen.

De Dorpsraad Gorssel is graag bereid met uw fracties nader te overleggen over onze zienswijze of nadere informatie te verstrekken indien van uw kant daar behoefte aan zou zijn.

Met vriendelijke groeten,
Hoogachtend,

Dr. Gerard C. Boere
Voorzitter a.i. Vereniging Dorpsraad Gorssel
Dorrewold 22
7213 TG Gorssel
0575- 493644
gerard.boere@dorpsraadgorssel.nl

Bijlage bij brief Dorpsraad Gorssel van 13 november 2010 aan de raadsfracties van de politieke partijen in de gemeenteraad Lochem.

(aangegeven nummer en de volledige tekst hieronder is overgenomen uit de Inspraak nota van mei 2010, zoals deze door de gemeente Lochem is opgesteld en verspreid; het geeft een soms samenvattende tekst van onze zienswijze en de reactie van de gemeente daarop).

Citaat:

Nr. 383 Dorpsraad Gorssel, Hoefslag 12, Gorssel

Het bestemmingsplan heeft veel aandacht voor natuur en landschap. De inspreker heeft hier veel waardering voor. De economische waarde hiervan is moeilijk meetbaar en moet zorgvuldig worden afgewogen in relatie tot andere ontwikkelingen. De vraag is de goede voornemens in de praktijk worden uitgevoerd, er zijn namelijk tal van ontsnappingsclausules. Via ontheffingen wordt erg veel macht bij B&W gelegd. De ontheffingsmogelijkheden geven te weinig zekerheid voor natuur en landschap.

Veel zaken rondom ontheffingen worden niet goed gedefinieerd, zoals 'landschappelijke waarden', 'mits landschappelijk ingepast' en 'niet onevenredig'. De begrippen moeten precies en beter worden omschreven. Bijkomende beperkingen en ongewenste ontwikkelingen moeten beter gedefinieerd worden.

Het bestemmingsplan benadrukt dat natuur en landschap 'behouden, versterkt en ontwikkeld moet worden' maar het is maar de vraag of er veel ontwikkeld gaat worden. Er wordt niets gezegd over monitoring. Het is in principe meetbaar via goed geformuleerde criteria van de natuurkansenkaart. Wordt er wel gemeten of er meer van bepaalde soorten komen of nieuw vestigen? Inspreker acht het zeer gewenst dat het één en ander vastgelegd wordt in de planregels.

Reactie gemeente

De gemeente heeft in het bestemmingsplan getracht een zorgvuldige afweging te maken tussen landschap en natuur en de economische activiteiten in het buitengebied. In dat kader zijn de onderscheiden landschapstypen in het buitengebied een belangrijke drager. Het bestemmingsplan vormt een planologisch instrument dat de (on)mogelijkheden van bepaalde ontwikkelingen aangeeft. Het kan niet voor verschillende percelen, verschillende of toegespitste criteria en eisen opnemen. In dat geval zou er een en onleesbaar en onbruikbaar plan ontstaan. De uitvoeringsplicht is eveneens een moeizaam begrip in een bestemmingsplan buitengebied. Die zou weliswaar indirect opgelegd kunnen worden, maar tegelijkertijd tot een maatschappelijk onhaalbaar en ook onbruikbaar plan leiden. In dat geval moeten nl. alle ontwikkelingen/uitbreidingen etc. met ontheffing mogelijk worden gemaakt. Voor iedere bouwvraag moet B&W beoordelen of wel of niet meegewerkt zou mogen worden en moet een separate kostbare planologische procedure worden gevolgd. Hiervoor is duidelijk niet gekozen.

Gekozen is juist voor een plan waarin de ontwikkelingen worden

geboden en tegelijkertijd bepaalde ontwikkelingen, met name in de kwetsbare gebieden zoals de ecologische hoofdstructuur, soms alleen onder voorwaarde van een landschappelijke inpassing kunnen. De al genoemde omschrijving van landschapstypologie en de Natuurkansenkaart bieden daarvoor de basis. Eerste is vertaald naar het aanlegvergunningstelsel. Daarmee wordt geregeld dat landschapmaatregelen die niet passen op betreffende locatie niet kunnen worden aangelegd. In het verlengde daarvan biedt het vastgestelde LOP (landschap ontwikkelingsplan) een goede basis voor de inhoudelijke aspecten van de beoogde landschappelijke inpassing. Vervolgens geeft de natuurkansenkaart aan welke biotoop versterking behoeft en welke maatregelen hierbij horen.

Hiermee komen we bij de vraag van inspreker om de mogelijke maatregelen te monitoren en te onderwerpen aan toetsbare criteria. Het bestemmingsplan leent zich niet voor beide doeleinden. In die situatie zou bijvoorbeeld moeten worden opgenomen dat voldaan moet worden aan een bepaald oppervlak landschappelijke inpassing. De kwaliteit van de inpassing kan niet worden opgenomen. Het oppervlak is zeer relatief. Een smallere strook met de juiste beplanting kan meer kwaliteit en effect hebben dan een poel van 100 m² met een te steil taluds etc. Het bestemmingsplan is het instrument en het kader waarbinnen de landschappelijke inpassing mogelijk moet zijn én de aanwezige waarden bescherming behoeven. Er is pas sprake van een landschappelijke inpassing indien de maatregelen passen in het omschreven landschapstype én niet in de laatste plaats, indien de landschapmaatregelen passen in het beoogde natuurdoeltype. Nogmaals, het bestemmingsplan vormt daarin het kader.

Specifieke aandachtspunten

1. Een kernpunt van het dorpsplan, de toegang tot de IJssel, is niet als zodanig opgenomen in het bestemmingsplan. Wel staat er dat de dijken open moeten voor langzaam verkeer. Hier kan de inspreker zich in vinden; zij het uitsluitend voor wandelaars. Kansen om waterschap te betrekken bij de plannen uit de nota toerisme.

Reactie gemeente

Het bestemmingsplan kan alleen regelen of er sprake is van een verkeersbestemming etc. Binnen de bestemmingen kan wel een afsluiting of een maatregelen ten faveure van bepaalde verkeersdeelnemers worden gerealiseerd. Ook hier geldt dat het bestemmingsplan daarvoor niet het instrument vormt.

2. Er worden geen grootschalige horeca toegestaan. Onduidelijk is echter de toegestane omvang. Worden alleen kleinschalige activiteiten toegestaan, en wat wordt dan onder kleinschalig verstaan?

Reactie gemeente

De bestaande horeca etablissementen zijn als zodanig bestemd, waarin de omvang is afgestemd op de bestaande situatie. Nieuwe initiatieven zijn niet opgenomen.

3. In de bouwregels wordt vrijwel overal 10% tot 15% uitbreiding toegestaan. Hoe wordt er gekeken naar vorige en toekomstige bestemmingsplannen? Is daar niet al eens die 10% bij gekomen? Dit kan leiden tot een onbeperkte groei. Er zijn geen gebieden aan gewezen waar uitbreiding limitatief moet zijn.

Reactie gemeente

Er zijn wel gebieden aangewezen waarin niet of nauwelijks uitbreiding mogelijk is. Bijvoorbeeld in de ecologische hoofdstructuur is het 'neetenzij-principe' van toepassing. Verder hebben agrariërs met een intensieve veehouderij bedrijf, rondom natuurgebieden minder mogelijkheden. Er is geen sprake van onbeperkte groei. Iedere situatie is op zijn eigen merites beoordeeld. De toekenning van bouw- en gebruiksmogelijkheden is op maatwerk gestoeld.

4. Er is geen beperking gesteld aan het aantal nevenactiviteiten, alleen aan de omvang wordt beperkt. De vrees bestaat dat het leidt tot een rommelig landschap. De eis dat de ontwikkelingen landschappelijk ingepast moeten worden heeft geen duidelijke definitieomschrijving. Aangezien 50% van de agrarische bedrijven volgens huidige normen niet levensvatbaar meer is, is bovenstaande van belang. Er wordt geïnvesteerd en er worden nevenactiviteiten opgezet. Het is van belang dat ook de aantallen worden gelimiteerd.

Reactie gemeente

Er is niet gekozen om het aantal te limiteren, maar wel een kwalitatieve limitering op te nemen. Men mag op de agrarische bouw kavels tot maximaal 350 m² van de bestaande bebouwing aanwenden. De activiteit moet voldoen aan, dan wel vergelijkbaar zijn met de activiteiten opgenomen in de bijlage van de planregels. Activiteiten met grote verkeersaantrekkende werking zijn daarin niet opgenomen en dus niet toegestaan. Het gaat altijd om zogenaamde categorie 1 en 2 bedrijven die in principe binnen een woonomgeving uitgeoefend mogen worden, omdat deze geen hinder veroorzaken.

In het bestemmingsplan staat dat het aantal agrarische bedrijven zal afnemen en er plek ontstaat voor bedrijvigheid gelieerd aan de agrarische of toeristische sector of waar veel opslag voor nodig is. Dit lijkt een ongelukkige stelling, want deze trekken veel verkeer aan, de laatste vooral vrachtwagens. Hier is de infrastructuur niet op berekend. Dergelijke bedrijvigheid moet niet bij alle kavels toegestaan worden.

Reactie gemeente

Zie voorgaande reactie. Op de agrarische bouw kavels kan niet zomaar een andere bedrijfsactiviteit worden uitgeoefend. Inspreker heeft gelijk dat dit zou kunnen leiden tot een aantasting van het buitengebied. Andere bedrijfsactiviteiten moeten ondergeschikt zijn aan de agrarische bedrijfsvoering, mogen maximaal 350 m² zijn en moeten passen in de opgenomen lijst van kleinschalige bedrijfsactiviteiten. Daarin zijn geen activiteiten opgenomen met ontoelaatbare verkeersproducties etc.

5. Bij de bestemmingen 'Bos' en 'Natuur' mag men dagrecreatievoorzieningen aanleggen van 3 m hoog en 20 m². Er worden geen beperkingen gesteld aan het aantal, dat lijkt niet wenselijk.

Reactie gemeente

Die gebieden zijn in eigendom/beheer bij natuurbeherende instanties etc., die zeker niet het hele gebied gaan volzetten met dagrecreatieve voorzieningen. Dezelfde regeling is ook in de vigerende plannen opgenomen. Ervaring leert dat deze voorzieningen een investering vragen en niet lukraak worden gerealiseerd.

6. Op veel plaatsen waar uitbreiding wordt toegestaan staat: 'mits landschappelijke waarden niet onevenredig worden aangetast'. Dit is onduidelijk en moet strikter. In de toelichting staat behoud en versterken, dus in ieder geval geen aantasting.

Reactie gemeente

Zie de beantwoording hiervoor. Er is in ieder geval nooit sprake van een aantasting. Het aanlegvergunningstelsel regelt dat maatregelen die afbreuk doen aan het landschaptype niet zijn toegestaan.

7. Permanente bewoning van zomerhuizen is niet toegestaan. Hoe wordt dit gehandhaafd, en hoe wordt omgegaan met gedoogde situaties?

Reactie gemeente

Zoals bekend heeft de gemeente een goed handhavingsregime opgebouwd voor wat betreft de permanente bewoning van zomerhuisjes. Van gedoogsituaties is alleen sprake indien de persoonsgebonden beschikking is toegekend. Die is niet eeuwig durend en loopt af wanneer de betreffende bewoners hier geen gebruik meer van (kunnen) maken. In die situaties is overigens de bestemming recreatiewoning toegepast, waarin geen permanente bewoning mogelijk is. Kopers/gebruikers etc. kunnen zich niet op betreffend adres inschrijven bij gemeente.

8. Bij de bestemming verkeer mogen wordt geluidswering tot 5 meter hoog toegestaan en via- en ecoducten moeten 20 meter hoog zijn. Waar is dit nu of toekomstig van toepassing?

Reactie gemeente

Daar is nu geen sprake van, althans er zijn geen plannen bekend voor geluidwerende voorzieningen dan wel ecoducten. Beoogd is het planologische kader te bieden, waarbinnen deze bouwwerken gerealiseerd kunnen worden, indien dit nodig is.

De planregels zullen op dit onderdeel worden aangepast. De eventuele geluidwerende voorzieningen en ecoducten etc. kunnen dan alleen via ontheffing van B&W worden gerealiseerd, waarbij de landschappelijke kwaliteit als toetsingscriteria zal gelden.

9. De voormalige gemeentewerf Gorssel is bestemd als V-VB. VB staat niet uitgelegd. Wat is de dubbelbestemming?

Reactie gemeente

De voormalige gemeentewerf is per abuis bestemd als Verkeer en Verblijf (V – VB). Het terrein is niet meer in gebruik als gemeentewerf. Inmiddels is er meer duidelijkheid over het toekomstige gebruik. Het terrein zal worden gebruikt als zorgtuin met een bebouwing van 30 m2. Het gebouwtje zal gebruikt worden voor kantine/toilet/schuilgelegenheid/opslag handgereedschappen t.b.v. 6 jongeren en 1 begeleider die 3 x per week een dag of dagdeel in de zorgtuin aan het werk zijn. Hiervoor is een specifieke regeling in het bestemmingsplan opgenomen.

10. In het bestemmingsplan wordt de mogelijkheid geboden voor nieuwe intensieve veehouderijen doormiddel van postzegelplannen. Dergelijke bedrijven hebben zo veel effect op het landschap dat deze een gewone bestemmingsplanprocedure moet doorlopen. Dit is ook in strijd met eigen uitgangspunten van behoud, versterking en beheer van natuur en

landschap.

Reactie gemeente

Ter verduidelijking. Het bestemmingsplan biedt niet de mogelijkheid voor nieuwe intensieve veehouderij bedrijven, althans niet in de vorm van nieuwe bouwkavels. Wel is in het Landbouwontwikkelingsgebied (noordelijk van Laren in het Larensbroek) op bestaande bouwkavels een omschakeling naar een intensieve veehouderij mogelijk. In de verwevings- en extensiveringgebieden kan die omschakeling niet, tenzij al sprake is van een intensieve veehouderij op de betreffende agrarische kavel. In dat geval is dit al aangeduid op de kaart.

Overigens is ook een postzegelplan een gewoon bestemmingsplan, alleen is het plangebied meestal op perceelsniveau. Verder moeten deze plannen de gewone bestemmingsplanprocedure doorlopen en aan alle eisen en randvoorwaarden (milieu, water etc.) voldoen.

11. Het gemeentelijk beleid omtrent duurzame ontwikkeling en ondernemen klinkt niet of nauwelijks door in het bestemmingsplan.

Reactie gemeente

Het bestemmingsplan leent zich ook niet geheel voor dat doeleind. Hiervoor is al meerdere malen benoemd dat een bestemmingsplan een planologisch kader vormt. Daarin is de verdere verduurzaming etc. mogelijk.

Tegelijkertijd moet worden opgemerkt dat duurzaamheid ook een breed begrip is. Nogmaals, de planologische regelingen bieden wel degelijk mogelijkheden voor duurzame ontwikkeling. Gemeente is verder van mening dat ook de landschappelijke waarde en kader waarop het bestemmingsplan is gestoeld een duurzaamheidsbeginsel is.

Einde citaat.